

N:o 16.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 April 1881, kl. 7 e. m.

Utlåtande, i fråga om ändringar i gällande reglemente för Riksbanken.

Efter att hafva genomgått samtliga delar af det för Riksbankens styrelse och förvaltning vid senaste riksdag fastställda reglemente och derunder jemväl till behandling förehaft

dels vid innevarande riksdag väckta och till Banko-Utskottet hänvisade motioner om ändringar i sagda reglemente af

Herr *J. E. Nyström* (motion N:o 25 i Första Kammaren) angående rätt att genom penningars insättande i ett riksbankskontor få ett motsvarande belopp efter telegram af detta kontor utbetaldt vid ett annat, äfven i det fall, att utbetalningen skall verkställas till firma, äfvensom angående befrielse för lånesökande att anskaffa nu i vissa fall föreskrifvet intyg å lånehandling om der förekommande vittnens tillförlitlighet, och af

Herr *O. Perman* (motion N:o 67 i Andra Kammaren) angående provinsen Medelpads hänförande till afdelningskontorets i Östersund utlåningsdistrikt,

dels ock utaf Fullmäktige i Riksbanken gjord framställning om tillägg till § 18 i reglementet för Riksbanken,

får Utskottet härmed i den af samma reglementes nuvarande uppställning föranledda ordningsföljd till Riksdagen afgifva utlåtande angående omförmälda motioner, och derjemte föreslå de ändringar i reglementet, hvilka i anledning af Fullmäktiges framställningar samt inom Utskottet väckta förslag och särskildt med anledning af det nästlidna år inrättade riksbankskontoret i Östersund och det nu jemväl beslutade nya afdelningskontoret i Vexjö, funnits böra ifrågakomma.

Uti en not till § 4 i bankoreglementet är uppgift meddelad å Riksbankens reserverade medel och om de föreskrifter, Riksdagen angående desamma användande lemnat. Till dessa medel, utgörande tillhoppa 3,119,484 kronor 52 öre, är numera genom innevarande års Riksdags beslut att lägga ett belopp af 1,268,178 kronor 39 öre utaf Riksbankens vinst för år 1880. I anledning häraf och då i afseende å användandet af berörda vinstandel Riksdagen endast beslutat att densamma skall för Riksbanken bibehållas, hemställer Utskottet,

1:o.

att noten till § 4 i bankoreglementet måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelsen:

*) De reserverade medlen utgöras för närvarande af 3,119,484 kronor 52 öre, hvilka, enligt 1878, 1879 och 1880 årens riksdagars beslut, skola, då Fullmäktige i Riksbanken finna sådant lämpligen kunna ske, begagnas till inköp af goda utländska statspapper, hvilka vid behof kunna användas för att stärka Riksbankens metalliska kassa.

*) De reserverade medlen utgöras för närvarande af 4,387,662 kronor 91 öre, af hvilka, enligt 1878—1880 årens riksdagars beslut, 3,119,484 kronor 52 öre skola, då Fullmäktige i Riksbanken finna sådant lämpligen kunna ske, begagnas till inköp af goda utländska statspapper, hvilka vid behof kunna användas för att stärka Riksbankens metalliska kassa.

Enligt hvad Fullmäktiges protokoll för nästlidna år gifva vid handen, förekom vid ordnandet, jemlikt 1880 års Riksdags beslut, af Riksbankens afdelningskontor i Östersund äfven frågan, huruvida enskilda bankers sedlar skulle vid det nya kontoret i insättningar och liqvider emottagas. Då härvid befans, att icke någon enskild bank har hufvudkontor i Östersund, och någon skyldighet att der invexla enskilda bankers sedlar således ej förefans, underhandlade Fullmäktige med den enda sedelutgifvande bank, som i Östersund hade afdelningskontor, nemligen Sunds-

valls enskilda bank, derom att den skulle vid sitt nämnda afdelningskontor invexla sina egna och möjligen andra enskilda bankers sedlar mot Riksbankens, men styrelsen för Sundsvallsbanken förklarade sig endast kunna, under förutsättning att Riksbankens afdelningskontor i Östersund mottoge Sundsvalls enskilda banks sedlar, medgifva att dessa och tills vidare äfven andra bankers sedlar finge vid Sundsvallsbankens afdelningskontor i Östersund utbytas mot postremissvexlar på Stockholm; och då för beredande af möjlighet för riksbankskontoret i Östersund att erhålla någon betydligare rörelse och synnerligast kommissionsanstalten vid densamma blifva till gagn för allmänheten och beredas tillfälle till större verksamhet, Fullmäktige ansågo nödigt vidtaga åtgärder att åtminstone till en början enskilda bankers sedlar, såsom de inom Jemtlands län för närvarande vanligaste omsättningsmedlen, blefve i Östersundskontoret mottagna, förordnade Fullmäktige den 2 Oktober nästlidna år att tills vidare, och så länge Sundsvalls enskilda bank vid sitt afdelningskontor i Östersund lemnade tillfälle till utbyte af enskilda bankers sedlar emot sina postvexlar på Stockholm, dylika sedlar finge vid insättningar och liqvider i Riksbankens afdelningskontor i Östersund emottagas, under föreskrift för afdelningskontoret att dessa sedlar borde samma dag de ingått eller sist dagen derefter utbytas mot Sundsvalls enskilda banks postvexlar å Stockholm, hvilka skulle med först afgående post till Fullmäktiges expedition insändas.

Härefter förekom den 2 påföljande december hos Fullmäktige en af styrelsen för afdelningskontoret i Luleå gjord anmälan, att Vesterbottens enskilda bank, som sedan 1872 vid sitt afdelningskontor i Luleå lemnat tillfälle att utbyta sina sedlar mot Riksbankens, tillkännagifvit sig från och med 1881 års början vilja inlösa sina sedlar med Riksbankens endast såvidt sådana vid afdelningskontoret funnos, men eljest med postremissvexlar på Skandinaviska kreditaktiebolaget i Stockholm, i anledning hvaraf Fullmäktige sistnämnda dag beslöto att Vesterbottens enskilda banks sedlar fortfarande finge vid insättningar och liqvider i Riksbankens afdelningskontor i Luleå emottagas under skyldighet för sistnämnda kontor att ofördröjligen i Vesterbottens enskilda banks kontor i nämnda stad utbyta dem mot Riksbankens sedlar eller, när dessa ej kunna erhållas, mot postvexlar å Stockholm, hvilken vaxel skulle med först afgående post till Fullmäktiges expedition insändas.

I aflåten skrifvelse till Utskottet hafva Fullmäktige erinrat, att dessa Fullmäktiges beslut icke stå i full öfverensstämmelse med stadgandet i § 18 i bankoreglementet derom, att vid insättningar och liqvider i Riksbanken skulle kunna emottagas endast sedlar, utgifna af sådana enskilda

banker, som å den ort, der insättningen eller liqviden sker, lemna dagligt tillfälle till utbyte af dessa sedlar mot Riksbankens sedlar, men att då samma paragraf stadgar, att i Riksbanken emottagas vid uppvisandet betalbara, af enskilda penningeanstalter utställda vaxlar, som, efter vederbörande styrelses bepröfvande, anses kunna emottagas, Fullmäktige funnit sig i detta stadgande hafva ett stöd för de vidtagna åtgärderna. Då nemligen hvarje enskild insättare skulle vara berättigad att i Sundsvallsbankens afdelningskontor inköpa en postvaxel på Stockholm och med denna fullgöra sin liqvid, ådroges icke genom Fullmäktiges beslut Riksbanken något af reglementet icke förutsedt och medgifvet äfventyr, men för den allmänhet, som personligen stod i beröring med Riksbanken, lättades väsentligen denna beröring och för dem, hvilka önskade att skriftligen hänvända sig till Riksbankens kontor, gjordes det möjligt att vända sig till Riksbanken, hvilket eljest icke kunnat ske i orter, der enskilda bankers sedlar blifvit spridda så, att svårighet möter att anskaffa Riksbankens. Denna svårighet skulle emellertid för mången göra ett hinder att vända sig till Riksbanken, derest denna vore satt ur tillfälle att kunna emottaga det rörelsemedel, som mest bland allmänheten förekommer. Det syntes därför Fullmäktige vara af vigt att under alla förhållanden Fullmäktige kunde träffa sådana förfoganden, att åtminstone de enskilda bankers sedlar, som funnos i en viss ort mera spridda, kunde i riksbankskontoren emottagas. Då, såsom redan blifvit anmärkt, ofvan omförmälda af Fullmäktige fattade beslut icke stå i öfverensstämmelse med första delen af § 18 mom. 1 i bankoreglementet och fall kunde inträffa, derest i stad, dit Riksbankens kontor är förlagdt, icke ens afdelningskontor af enskild bank funnes, då äfven nu begagnade utvägar icke blefve användbara, hafva Fullmäktige hemställt, att stadgandena i § 18 af reglementet så fullständigades, att Fullmäktige derigenom berättigades under vissa förbehåll medgifva, att enskilda bankers sedlar finge vid afdelningskontoren emottagas äfven för den händelse att vid ort, der afdelningskontor är förlagdt, tillfälle icke finnes till utbyte af enskilda bankers sedlar mot Riksbankens; och när Utskottet på de af Fullmäktige anförda ofvan omförmälda skäl funnit deras förberörda framställning böra vinna Riksdagens bifall, hemställer Utskottet:

2:o.

att § 18 i bankoreglementet må erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelsen:

Mom. 1. Vid insättningar och likvider i Riksbankens hufvud- och afdelningskontor kunna, utom rikets mynt och Riksbankens sedlar, användas: hufvud- och afdelningskontorens samt filialbankers anvisningar, assignationer och vexas; sedlar, utgifna af sådana enskilda banker, som å den ort, der insättningen eller liquiden sker, lemna dagligt tillfälle till utbyte af dessa sedlar mot Riksbankens sedlar, och hvilka i öfrigt af Fullmäktige prövas böra till emottagande godkännas, samt vid uppvisandet betalbara, af enskilda penningeanstalter utställda vexas, som efter vederbörande styrelsers bepröfvande anses kunna mottagas.

Om förfaringssättet med mottagna enskilda bankers sedlar ega Fullmäktige medela föreskrifter.

Mom. 2. I afdelningskontoren mottagna afdelningskontors- samt filialbanks-assignationer och vexas, äfvensom enskilda penningeanstalters i Stockholm betalbara vexas skola genast såsom kontant leverering till hufvudkontoret insändas; börande förstnämnda assignationer och vexas före afsändningen i afdelningskontoren makuleras. Enskilda penningeanstalters på annan ort än Stockholm betalbara vexas inkasseras så fort sig göra låter.

Föreslagen lydelse:

Mom. 1. Oförändradt.

Mom. 2. Finnes å ort, der afdelningskontor af Riksbanken är förlagdt, icke tillfälle till utbyte af enskilda bankers sedlar mot Riksbankens, ega Fullmäktige, när sådant prövas för lättnad i allmänhetens beröring med kontoret behöfligt, medgifva, att de enskilda bankers sedlar, som dertill af Fullmäktige godkännas, må i kontoret mottagas, men böra derjemte så förfoga, att till kontoret inkomna dylika sedlar varda, så fort lämpligen ske kan, emot Riksbankens utbyta;

Mom. 3. Lika med nuvarande mom. 2.

Enligt 21 § 2 mom. af gällande bankoreglemente må i hvarje af Riksbankens kontor penningar kunna insättas och ett deremot svarande belopp efter telegram af det kontor, der insättningen egt rum, utaf hvilket som helst annat Riksbankens kontor till vederbörande i behörig ordning utbetalas; och är i samma paragraf åt Fullmäktige i Riksbanken uppdraget att genom meddelade särskilda föreskrifter bestämma de vilkor, som med hänsyn till Riksbankens säkerhet kunna pröfvas för åtnjutande af omförmälda rättighet erforderliga.

Såsom af § 20 i senast till Riksdagen afgifna revisionsberättelse angående Riksbanken finnes meddeladt, hafva fullmäktige i berörda hänseende förordnat, bland annat, att den, hvilken begär utbetalning efter telegram skall å så kallade nota skriftligen angifva beloppet, det kontor der utbetalningen skall verkställas, samt för- och tillnamn, yrke och hemvist å viss person, som har att emottaga utbetalningen, och hvilken, om så erfordras, har att derförinnan styrka sin identitet, hvaremot dylik utbetalning icke får ställas på firmor, bolag eller inrättningar.

I enlighet med hvad ofvan förmäls har uti en inom Första Kamraren väckt motion, N:o 25, Herr *J. E. Nyström*, med afseende derå att Riksbanken borde så vidt möjligt söka underlätta rörelsen och icke med alltför måhända öfverdrifna fordringar och formaliteter så försvåra densamma, att allmänheten hellre än att underkasta sig dessa vände sig till de enskilda bankerna, hemställt, bland annat, att i bankoreglementet eller på annat sätt sådan föreskrift måtte meddelas Fullmäktige, att medelst telegram måtte genom riksbankskontoren kunna få förordnas om medels utbetalande ej allenast till viss uppgifven person utan äfven till firmor eller deras ombud.

Anmodade att öfver detta förslag afgifva yttrande, hafva Fullmäktige anfört följande:

»Det anmärkta stadgandet har af Fullmäktige meddelats just för att befria Riksbankens tjänstemän och den allmänhet, som infiner sig i Riksbankens kontor för att få sina angelägenheter skyndsammast möjligt uträttade, från de tidsödande och öfriga förrättningar hindrande undersökningar, hvarmed de i annat fall skulle kunna ofta nog komma att upptagas eller uppehållas. Att genomgå bolagsordningar för att efterse hvad der kan finnas stadgadt om fordringarne för behörighet att meddela för bolaget gällande qvitto å penningar samt tid och sätt för val af dem, som skola företräda bolaget, granska protokoll för att tillse om de äro i behörig form upprättade och gälla för den tid, som är i fråga m. m., äro göromål, vid hvilka ett förbiseende lätt kan begås, i synnerhet när de skola verkställas midt ibland andra, möjligen bråd-

skande göromål. I fråga om äfventyret för förlust för Riksbanken, låter det säga sig att den tjänsteman, som begår ett fel, har skyldighet att ersätta deraf uppkommen skada, men i en eller annan form blir det ändock oftast Riksbanken skadan drabbar, vare sig att man finner obilligt utkräfva ersättning af en tjänsteman för det man pålagt ansvar och skyldigheter under förhållanden, som lätt kunde bringa honom i svårigheter, eller man genom ersättningens utkräfvande försätter honom i en ställning, som menligt inverkar på hans duglighet för framtiden. Här till kommer, hvad till en del redan är antydt, att det icke är i allmänhetens intresse dylika skyldigheter påläggas tjänstemännen, utan att fasthellre allmänheten uppehålls och förhindras, då alla andra förrättningar måste lemnas å sido för genomläsande af bolagsordningar m. m., och detta till förmån icke för någon allmänhet, utan endast för de individer, som stå i affärsförhållanden med firnor, bolag eller inrättningar, utan att hvarken känna den persons namn, som är behörig att för dem emottaga penningar, eller ega förmåga att i handels- eller andra kalendrar eller på annat sätt inhemta namnet.»

Med afseende dels å den korta tid ifrågavarande bestämmelser varit gällande, dels ock å de af Fullmäktige angifna svårigheter för den föreslagna förändringens införande föränlätets Utskottet hemställa,

3:o.

att Herr Nyströms motion i nu omhandlade del icke må till någon Riksdagens åtgärd föränleda.

Under förmälan att afståndet emellan provinsen Medelpad och hufvudstaden, synnerligast vintertiden, förhindrade lånebehöfvande inom nämnda provins att utan olägenhet och omgång bedrifva sin lånerörelse vid Riksbankens hufvudkontor, till hvars distrikt Medelpad för närvarande i afseende å låns erhållande från Riksbanken hörde, men att deremot samfärdseln mellan Jemtland och Medelpad efter jernvägarnes anläggande genom dessa intill hvarandra gränsande provinser blifvit betydligt lättad, har Herr *Olof Perman* uti förenämnda motion, N:o 67, i Andra Kammaren hemställt, det Riksdagen måtte förklara, att lånebehöfvande inom provinsen Medelpad ega att jemväl i afseende på diskontering, lån eller kreditiv utan realsäkerhet vända sig till Riksbankens afdelningskontor i Östersund.

Då emellertid provinsen Medelpads förläggande under nyssnämnda afdelningskontor skulle leda till den oegentlighet, att det norr om Medelpad belägna Ångermanland komme att fortfarande tillhöra hufvudkontoret, ehuru genom Östersundskontorets område afskildt från den öfriga delen af hvad till hufvudkontoret hörde, hvilket icke lär kunna anses lämpligt, samt Utskottet derjemte anser att kontorets i Östersund område bör, såsom nu är beständt, omfatta Jemtlands län, samt att, om och när ett ytterligare afdelningskontor af Riksbanken anses böra i Norrland anläggas, detta bör omfatta hela Vesternorrlands län, finner sig Utskottet, lika med Fullmäktige, som blifvit i ärendet hörde, böra hemställa,

4:o.

att Herr Permans motion icke må vinna Riksdagens bifall.

Genom Riksdagens bifall till väckt förslag om inrättande af ett Riksbankens afdelningskontor i Vexjö för Kronobergs och Blekinge län hafva utlåningsområdena för Riksbankens hufvudkontor och afdelningskontor i Malmö blifvit minskade. Utskottet hemställer derföre,

5:o.

att § 25 i bankoreglementet må erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelsen:

Riksbankens utlåningsrörelse drifves genom afdelningskontoret i Göteborg för Hallands, Göteborgs och Bohus, Elfsborgs och Skaraborgs län; genom afdelningskontoret i Malmö för Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län; genom afdelningskontoret i Luleå för Vesterbottens och Norrbottens län; genom afdelningskontoret i Visby för Got-

Föreslagen lydelse:

Riksbankens utlåningsrörelse drifves genom afdelningskontoret i Göteborg för Hallands, Göteborgs och Bohus, Elfsborgs och Skaraborgs län; genom *afdelningskontoret i Malmö för Kristianstads och Malmöhus län*; genom afdelningskontoret i Luleå för Vesterbottens och Norrbottens län; genom afdelningskontoret i Visby för Gotlands län; ge-

lands län; genom afdelningskontoret i Östersund för Jemtlands län, samt genom Riksbankens hufvudkontor för rikets öfriga län; dock att hinder icke möter mot meddelande af lån utan afbetalningsrätt mot realsäkerhet samt kreditiv mot enahanda slags säkerhet, utan afseende på den här ofvan bestämda distriktsindelning.

nom afdelningskontoret i Östersund för Jemtlands län; genom afdelningskontoret i Vexjö för Kronobergs och Blekinge län; samt genom Riksbankens hufvudkontor för rikets öfriga län; dock att hinder icke möter etc. oförändradt.

34 § 2 mom. af gällande bankoreglemente innehåller följande stadgande:

»Då låntagare eller hypoteksutgifvare eller löftesmän ej sjelfve kunna skriva eller icke hafva för styrelsen känd namnteckning, skall af två trovärdige män alltid vara bestyrkt, i förra fallet att de, vid deras namns tecknande närvarande, erkänt förbindelsen, och i det senare underskrifternas egenhändighet».

Med hänvisande till en af Fullmäktige, till efterrättelse för lånsökande hos Riksbanken, nästlidna är utfärdad promemoria, deri bland annat finnes meddelad föreskrift om anskaffande af *intyg rörande trovärdigheten hos vittnen*, hvilka i de uti sagda paragraf och moment omförmälda fall vid lånehandlings upprättande närvarit, har Herr J. E. Nyström uti ofvan omförmälda motion N:o 25 i Första Kammaren jemväl hemställt, att till lättnad för allmänhetens beröring med Riksbanken sagda föreskrift måtte såsom öfverflödig borttagas.

Hörde öfver detta motionärens förslag hafva Fullmäktige anfört, att reglementets ofvanintagna stadgande syntes Fullmäktige väl beräknadt för iakttagande af Riksbankens bästa. När nemligen förnekande af namnteckningar såsom låntagare eller löftesmän inträffade, berodde Riksbankens rätt och säkerhet helt och hållet derpå att vittnen till namnteckningarna funnes och att desse vore verkliga och tillförlitliga personer. Finge såsom vittnen skrivas diktade namn eller till vittnen begagnas personer, som meddela vittnesintyg, utan att hafva närvarit vid namnens underskrifvande, så vore lånehandlingen, om tvist uppstode, utan värde. Med afseende härå och enär allt emellanåt fall förekommit, då vittnen tecknat intyg, utan att sedan kunna med ed fästa hvad de skrivit eller ock de nann, hvilka tecknats såsom vittnen, varit diktade, hade Fullmäktige i trogen öfverensstämmelse med omförmälda reglementsstad-

gande funnit sig föranlåtne vidtaga här ofvan omförmälda åtgärd; och då vid sålunda upplysta förhållanden Fullmäktiges föreskrifter om intyg på lånehandlingsvittnens tillförlitlighet synas vara för Riksbankens säkerhet erforderliga, har Utskottet funnit sig böra hemställa,

6:o.

att Herr Nyströms motion i denna del icke må vinna Riksdagens bifall.

Sedan ett afdelningskontor af Riksbanken nästlidna år inrättats i Östersund för Jemtlands län och Fullmäktige på grund af Riksdagens bemyndigande provisoriskt förordnat, att antalet ledamöter i detta kontors styrelse skall vara tre, äfvensom att pröfning af diskonterings-, låne- och kreditivansökningar skall ega rum tre dagar i veckan, har Utskottet funnit dessa anordningar böra af Riksdagen fastställas och motsvarande bestämmelser i gällande bankoreglemente å behöriga ställen intagas.

I öfverensstämmelse härmed och sedan vid nästlidna års riksdag behörigen föreskrifvet blifvit att för pröfning af diskonterings-, låne- och kreditivansökningar styrelsen för afdelningskontoret i Luleå skall sammanträda minst fyra och styrelsen för afdelningskontoret i Visby minst tre dagar i hvarje vecka, har Utskottet skolat härigenom hemställa,

7:o.

att § 37, första punkten af bankoreglementet skall erhålla följande lydelse:

Nuvarande lydelsen:

Diskontering och utlåning sker i Riksbankens hufvudkontor samt vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö alla söcknedagar, vid afdelningskontoret i Luleå minst tre och vid afdelningskontoret i Visby minst två dagar i veckan.

Kassakreditiv pröfvas, så snart handlingarna undergått granskning, och kreditiven räknas från och med den dag, som i hvarje fall genom kontrakt bestämmes.

Diskontering och utlåning sker i Riksbankens hufvudkontor samt vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö alla söcknedagar, vid afdelningskontoret i Luleå minst *fyra* och vid afdelningskontoren i Visby och Östersund minst tre dagar i veckan.

8:o.

att rubriken å bankoreglementets afdelning 4 må komma att lyda sålunda:

Nuvarande lydelsen:

Om styrelserna vid afdelningskontoren i Göteborg, Malmö, Luleå och Visby och deras åligganden.

Om styrelserna vid afdelningskontoren i Göteborg, Malmö, Luleå, Visby och Östersund.

9:o.

att § 59 mom. 1 i bankoreglementet må komma att lyda sålunda:

Nuvarande lydelsen:

Mom. 1. Styrelsen öfver hvardera afdelningskontoret i Göteborg och Malmö utgöres af fyra ledamöter och öfver hvardera af afdelningskontoren i Luleå och Visby af tre ledamöter, hvilka alla, jemte nödigt antal suppleanter, för ett år i sender, efter kalenderår räknadt, utses af Fullmäktige, med rättighet för Fullmäktige att derförinnan, om och när de dertill finna anledning, entlediga en eller flere eller alla ledamöter i dessa styrelser: och skola i den eller de entledigades ställe annan eller andra ledamöter genast inväljas.

Afgår eljest ledamot under den tid, för hvilken han är vald, utses ny ledamot att deltaga i styrelsen under den tid, som för den afgångne ledamoten återstått. Vid de årliga valen kan afgående ledamot återväljas.

Styrelsen öfver hvardera afdelningskontoret i Göteborg och Malmö utgöres af fyra ledamöter och öfver hvardera af afdelningskontoren i Luleå, Visby och Östersund af tre ledamöter etc. (oförändradt lika med nuvarande lydelsen).

10:o.

att § 62 mom. 2 i bankoreglementet må erhålla följande lydelse:

Nuvarande lydelsen:

Mom. 2. För pröfning åter af diskonterings-, låne- och kreditivansökningar sammanträda styrelserna öfver afdelningskontoren i Göteborg och Malmö alla söcknedagar och styrelsen öfver afdelningskontoret i Luleå minst fyra och styrelsen öfver afdelningskontoret i Visby minst tre dagar i hvarje vecka. Beslut må ej fattas med mindre än att tre ledamöter äro tillstädes; och må ansökning om försträckning ej anses bifallen, såvida ej tre ledamöter äro om bifall ense.

För pröfning åter af diskonterings-, låne- och kreditivansökningar sammanträda styrelserna öfver afdelningskontoren i Göteborg och Malmö alla söcknedagar, styrelsen öfver afdelningskontoret i Luleå minst fyra samt styrelserna öfver afdelningskontoren i Visby och Östersund minst tre dagar i hvarje vecka etc. oförändradt lika med nuvarande lydelsen.

Derjemte och då enahanda belopp af högst 500 kronor för år räknadt, som i § 76 af bankoreglementet blifvit anvisadt styrelserna för afdelningskontoren i Luleå och Visby till användande vid möjligen erforderliga vikariat för tjänstemän vid kontoret, som kunna blifva af sjukdom hindrade att sin syssla förrätta, synes böra ställas till kontorsstyrelsens i Östersund förfogande för samma ändamål, hemställer Utskottet,

11:o.

att § 76 mom. 1 i bankoreglementet må erhålla denna lydelse:

Nuvarande lydelsen:

Blifver tjänsteman af sjukdom hindrad att sin syssla förrätta, och göromålens behöriga gång fordrar att föranstalta om vikariat, ege Fullmäktige eller vederbörande styrelse att om tjänstgöringen förordna och för dess bestridande af Riksbankens medel använda vid hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Göteborg och Malmö ett belopp, motsvarande

Blifver tjänsteman af sjukdom hindrad att sin syssla förrätta och göromålens behöriga gång fordrar att föranstalta om vikariat, ege Fullmäktige eller vederbörande styrelse att om tjänstgöringen förordna och för dess bestridande af Riksbankens medel använda vid hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Göteborg och Malmö ett belopp, motsvarande

lägsta lönen i första tjänstegraden, samt vid afdelningskontoren i Luleå och Visby högst femhundra kronor för år räknadt.

lägsta lönen i första tjänstegraden, samt vid afdelningskontoren i Luleå, Visby och Östersund högst femhundra kronor för år räknadt.

Slutligen har Utskottet i öfverensstämmelse med hvad under en längre följd af år utaf Riksdagen iakttagits, utan att bestämmelse funnits derom meddelad, ansett sig böra föreslå, att i § 64 af bankoreglementet måtte införas bestämmelse derom att vid val af revisorer för granskning af afdelningskontorens räkenskaper och förvaltning hvardera Kammaren skall utse ett lika antal suppleanter, som de af hvardera Kammaren valde revisorer, eller två för hvarje afdelningskontor. I enlighet härmed hemställes,

12:o.

att § 64 mom. 2 i gällande bankoreglemente måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelsen:

Afdelningskontorens räkenskaper och förvaltning granskas årligen genom fyra personer, af hvilka Riksdagens Kammare utse hvardera två.

Hvarje afdelningskontors räkenskaper och förvaltning granskas årligen genom fyra personer, af hvilka Riksdagens Kammare utse hvardera två jemte lika antal suppleanter för dem.

Med anledning af Riksdagens efter omröstning fattade beslut om inrättande af ett Riksbankens afdelningskontor i Vexjö, föreslår Utskottet

13:o.

att vid slutet af reglementet för Riksbankens styrelse och förvaltning må införas följande stadganden:
Riksdagen har jemte ofvanstående reglemente beslutat:

a) att i staden Vexjö skall inrättas ett afdelningskontor af Riksbanken för Kronobergs och Blekinge län,

afsedt för enahanda slags rörelse, som i Riksbankens öfriga afdelningskontor drifves;

b) att det må ankomma på Fullmäktige i Riksbanken att till vexeldiskontering, utlåning och kassakreditiv-rörelse anvisa de belopp, Fullmäktige må finna lämpliga; och

c) att Fullmäktige tills vidare och intilldess Riksdagen annorlunda beslutar må ej mindre bestämma af huru stort antal ledamöter styrelsen för afdelningskontoret skall utgöras, än äfven utse desse ledamöter, förordna om styrelsens verksamhet och sättet för dennas utöfvande samt bestämma arfvoden för styrelsen, äfvensom besluta om tjenstemännens antagande, göromål och aflöning samt i öfrigt vidtaga alla erforderliga åtgärder för kontorets öppnande, så fort ske kan.

I händelse af bifall till Herr *Lyttkens* inom Andra Kammaren väckta, utaf sammansatta Banko- och Lag-Utskottet tillstyrkta motion N:o 3 om höjande af Riksbankens grundfond, synas ändringar böra vidtagas i § 3 af bankoreglementet äfvensom i afseende å den vid § 4 af reglementet fogade not; hvilket Utskottet ansett sig böra för Riksdagen

anmäla.

Stockholm den 9 April 1881.

På Utskottets vägnar:

J. J. EKMAN.

Reservationer:

1:o.

mot Utskottets under punkten 3:o i betänkandet gjorda hemställan:

af Herr *Ekman*, med hvilken Herrar *Peyron*, *Evers* och *Nyström* instämt: »Då jag icke kan finna den af Fullmäktige, med åberopadt stöd af § 21 mom. 2 i bankoreglementet, meddelade bestämmelse derom, att utbetalningar efter telegram icke få af riksbankskontoren verkställas eller sådan telegrafering ega rum till firmor, bolag eller inrättningar utan endast till viss person, vara af något som helst giltigt skäl påkallad eller dylika utbetalningar böra dem förvägras mera i berörda hänseende än i fråga om diskontering och utlåning, som tvifvelsutan dagligdags med firmor, bolag och inrättningar i Riksbanken förekomma, och dervid pröfning således allt som oftast måste af banktjenstemännen verkställas angående diskonterings- och lånebelopps utlemnande till rätter ombud, har jag funnit den i förevarande hänseende väckta motionen böra till affärsrörelsens underlättande vinna Riksdagens bifall och förthy ansett, det Banko-Utskottet bort föreslå Riksdagen att besluta,

att § 21 mom. 2 i bankoreglementet skall erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande lydelse:

Likaledes må i hvarje af Riksbankens kontor penningar kunna insättas och ett deremot svarande belopp efter telegram af det kontor, der insättningen egt rum, utaf hvilket som helst annat Riksbankens kontor till *vederbörande* i behörig ordning utbetalas; egande Fullmäktige genom meddelade särskilda föreskrifter bestämma de afgifter och de vilkor i öfrigt, som med hänsyn till Riksbankens säkerhet kunna pröfvas för åtnjutande af omförmälda rättighet erforderliga.

Likaledes må i hvarje af Riksbankens kontor penningar kunna insättas och ett deremot svarande belopp efter telegram af det kontor, der insättningen egt rum, utaf hvilket som helst annat Riksbankens kontor till *adressaten, vare sig denne är viss person, firma, bolag eller inrättning*, i behörig ordning utbetalas; egande Fullmäktige genom etc. oförändradt.»

2:o.

mot Utskottets under punkten 6:o i betänkandet gjorda hemställan:

af Herr *Nyström*: »Banko-Utskottet har, på af Fullmäktige anförda skäl, icke kunnat lemna bifall till min framställning om sådan ändring uti reglementet, att lånesökande må kunna undgå, att, på sätt Fullmäktige uti särskild promemoria den 9 September 1880 föreskrifvit, skaffa intyg af länsstyrelse, magistrat, borgmästare eller domhufvande om de vittnens *tillförlitlighet*, hvilka förekomma på sådan lånehandling, då låntagare, hypoteksgifvare eller löftesman ej kan skrifva.

Då likväl det af Fullmäktige anförda skäl om att bestämmelsen i 34 § 2 mom. af reglementet, att namnteckning skall vara bestyrkt af två *trovärdige* män, skulle hafva förorsakat Fullmäktiges ofvannämnda beslut, icke synes hafva utgjort giltigt skäl för Fullmäktige att, utan Riksdagens medgifvande, meddela nämnda för allmänheten menliga föreskrift, enär dels svenska befolkningen i allmänhet väl måste anses trovärdig, så att särskildt intyg derom ej erfordras, dels allmänna lagens stadgande om försträckningar icke fordrar intyg om vittnens trovärdighet, utan blott att tvenne vittnen närvarit, samt dessutom intyg om vittnens tillförlitlighet icke ens vid fastighetsköp erfordras eller ifrågakommer, dels betygsutgifvare icke lära kunna, utan att bryta mot strafflagens stadganden om ansvar för förklenliga tillvitelser, intyga att ett icke för vanhederligt brott straffadt, på lånehandling tecknad vittne är otillförlitligt, dels ock aldrig eller sällan kan förekomma, att en lånesökande tager på sin lånehandling vittnen, som förlorat medborgerligt förtroende;

då det andra af Fullmäktige anförda och med en uppgift af dess ombudsman understödda skälet, att förfalskningar af lånesökandes, borgsmäns eller vittnens namnteckningar skulle hafva förekommit, icke synes vara bevisande eller ådagalägga, att något sådant vittne blifvit åtecknad lånehandling, att dess otillförlitlighet vid låns beviljande kunnat af betygs utgifvare intygas, samt förfalskningar ej heller förekommas genom sådant intyg, då Fullmäktige ej kunnat derjemte rimligen föreskrifva, att vittnesunderskriften skulle ske inför betygsutgifvaren;

och då dessutom fordran på intyg om vittnens tillförlitlighet förorsakar icke blott hinder och kostnader för lånesökande, utan äfven att de ej kunna erhålla sökta lån, enär betygsutgifvare oftast ej kan känna vittnena, ej heller vill meddela intyg om deras trovärdighet, hvilket väl ej borde behövas, om till exempel tvenne statens tjänstemän bevittnat handlingen, ehuru sådant enligt Fullmäktiges föreskrift jemväl påkallas; så ock till förekommande af dessa för allmänheten och banken menligt

inverkande omständigheter, vågar jag vördsamt anse att sådan ändring uti bankoreglementet bort af Utskottet föreslås, att, då icke orden *två trovärdige män* i 34 § 2 mom. af reglementet blifvit utbytt mot orden *tvenne vittnen*, hvarigenom qvinna ej mindre än man äfven kunde få vittne bära, till samma moment bort fogas orden:

dock att intyg om vittnenas trovärdighet ej erfordras.»

Herrar *Falk* och *Biesert* hafva velat ha här antecknadt, att de, Herr *Falk* på grund af sjukdom och Herr *Biesert* i följd af erhållen ledighet från riksdagsgöromålen, icke deltagit i slutbehandlingen af det under 3:dje punkten här ofvan omförmälda ärende.
